

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 8 (5).

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 jula 1935.

PATENTNI SPIS BR. 11727

Eriksen Leif, Oslo, Norveška.

Postupak za pravljenje slikarskih kopija.

Prijava od 21. juna 1934.

Važi od 1. novembra 1934.

Pronalazak ima za svrhu pravljenje slikarskih kopija na platnu ili sličnim tkaninama pomoću u trgovini običnih slika za preslikavanje, pri čem se ove prenose na osnovu bez preokretanja plohe slike. Za riješenje ove zadaće otisne se slika kao pozitiv na obični papir za preslikavanje, te se zatim providi providnom laknom prevlakom na pr. celuloidnim lakom, koja veže boje slike. Da se prenese slika na traženu površinu osnovice, odijeli se nakon rastapanja sloja ljepila lakni sloj sa uz njega prionulom slikom od papira za preslikavanje, te se sa stranom slike ili bojama prema dolje prilijepi na osnovicu, koja je prevučena ljepilom.

Ovaj postupak razlikuje se od svih do sada poznatih sličnih postupaka. Tako se na pr. predlagalo, da se najprije nanese prevlačni sloj ili zaštitni lak na papir za preslikavanje, pa da se nato otisne slika na zaštitni lak uz upotrebu nekog sloja za prijanjanje. Za prenašanje ovako priugotovljene slike na osnovicu ovlaži se slika špiritolom i prevuče preko osnovice, a zatim se odstrani papir za preslikavanje raskvashanjem pomoću vode. Razlike izmedju ovoga starijeg postupka prema novom postupku nalaze se kako u dobivanju same slike za preslikavanje, tako i u prenašanju slike na osnovicu. Nedostatak postupka sastoji se prije svega u tome, da kod tога postupka upotrebljena slika za preslikavanje nije pozitiv prenašane slike, nego njezina slika u ogledalu.

Kod jednog drugog starijeg postupka pravi se slika za preslikavanje štampanjem,

te se prevlači providnim elastičnim slojem. Kod jednog drugog starijeg postupka nanose se raznobojne štamparske tinte i metalni prašci u plastičnim masama, pri čem se tinte najprije otisnu na papir za preslikavanje, zatim se odlupe na jedan neprozirni list plastične mase pomoću sredstva za rastapanje i upotrebe tlaka, a zatim se nakon skidanja papira prekriju jednim drugim providnim listom plastične mase. Na kraju je takodjer poznat postupak, koji se upotrebljava za ukrašivanje predmeta pomoću imitiranja radova u mozaiku. Ovdje se nanosi elastični lakni sloj na papir za preslikavanje, te se preštampa crtarijom. Medjuprostor izmedju linija crteža ispunji se zatim obojenim lakom, a zatim se lakni sloj odijeli od papira. Nastala odijeljena kožica prilijepi se sa stranom slike na podlogu.

Izneseni poznati postupci upotrebljavaju doduše djelomično pojedina sredstva novoga postupka, ali ne pokazuju ovaj u njegovoj cjelini i ne polučuju s njima napredak, koji je uključen u novom postupku, te ga treba gledati u glavnom u tome, da se slika za preslikavanje oštampava kao pozitiv a ne kao slika u ogledalu, čime je pružena mogućnost da se višebojni tisk još prije preslikavanja ispravno upozna i time iskoriste umjetničke mogućnosti višebojnog tiska.

Dalje se može tražena slika promatrati posve vjerna u izvedbi, kakva će kasnije izgledati nakon prenašanja na podlogu, što je suprotno po negativnom postupku otisnutim slikama za preslikavanje, kod kojih

kod promatranja prema svjetlu spriječava kontrolu otisnutih boja list papira.

Na kraju uslijed toga, što se ljepilo za pričvršćenje sa papira za preslikavanje odlupljene slike nanaša na podlogu a ne na samu sliku, poravna se površina podloge, tako da se sa odlupljenog lakonog sloja odijeljene boje ne ozlijede.

Dalje je prenašanje slike na podlogu neobično jednostavno, pošto se lakna kožica, koja nosi sliku, te koja se u vodenoj kupki samostalno rastapa, lijepi bez predhodnog sušenja na podlogu, koja je prije toga premažana liepilom.

Patentni zahtjev:

Postupak za pravljenje slikarskih kopija na tkaninama i sličnim neravnim podlogama pomoću slika za preslikavanje sa elastičnom prevlakom, naznačen time, što se slika kao pozitiv otisne na obični papir za preslikavanje i prevuče providnim lakovom, na pr. celuloidnim lakovom, koji prijanja uz boje slike, te koji nakon odlupljivanja papira za preslikavanje daje čvrsti folio sa slikom, koji se sa bojama prema dolje prilijepi na podlogu, koja je prevučena liepilom.